

tilsigter. Jeg indrømmer, at der er Forhold adskillige og ikke saa faa Steder i Landet, overfor hvilke en saadan Lov vilde kunne gøre Gavn, men jeg antager, at et kommende Udvalg vil kunne komme til at omforme Lovforslaget ret betydeligt.

Der er et andet Forhold, jeg vil tillade mig at nævne i denne Forbindelse. Denne Lov omhandler jo kun de private Veje, og Forholdet er det, at netop i de Kommuner, hvor der findes en købstadmæssig Bebyggelse af en Del af Kommunen, indtræder det, som den ærede Forslagsstiller omtaler, at de private Veje gaa over til at svare nogenlunde til Købstadgader. De skulle være makadamiserede eller skulle være forsynede med god Brolægning, skulle have Rendesten og Fortov og den Slags Ting, og ganske de samme Forhold opstaa overfor de offentlige Veje enten det er amtskommunale eller sognekommunale eller købstadkommunale, som det ogsaa kan være. Der foregaar en Udvikling paa disse Steder, hvor man bebygger en Del af Kommunen købstadmæssigt. Jorden bliver udstykket og solgt til høje Priser, og en hel Del private, som eje Jorden, faa en som Regel ret stor Fortjeneste ved at udstykke og afsætte disse Byggegrunde. Men hvad der vedrører Vejvæsenet, Omkostningen ved Forbedringen af Vejene, navnlig de offentlige Veje, falder paa Kommunerne. Jeg synes nu, at det vilde være rimeligt, om man tog under Overvejelse, om ikke den Bekostning, som Kommunerne faa paa de offentlige Veje i disse købstadmæssig bebyggede Dele af Kommunen, burde afholdes for en stor Del eller maaske helt og holdent af Grundejerne, som tage den store Fortjeneste. Jeg indser meget godt, at dette ikke vil kunne ordnes ved en Lov om private Veje, men det er jo muligt, at man samtidigt kunde tage hele dette Spørgsmaal op til Overvejelse, om man ikke skulde have en særlig Lov paa dette Omraade, saaledes at de, der have Fordelen af, at der opføres ny Bygninger ved at sælge Grundene dertil, ogsaa kom til at bære de Omkostninger, som nu Kommunerne til Dels maa udrede.

Ministeren for offentlige Arbejder (Svend Høgsbro): Det foreliggende Lovforslag udgør jo ganske vist for saa vidt en Helhed, som det, hvad der udtrykkes i Titelen, handler om Istandsættelse og Vedligeholdelse af private Fællesveje i Landkommuner med købstadlignende Bebyggelse, men det er alligevel saa for-

skellige. Forhold, der opstaa, eftersom der er Tale om de private Lodsejeres indbyrdes Retsforhold eller om Kommunerne Krav overfor Vejene, hvilke Forhold begge omhandles i det foreliggende Lovforslag, at jeg mener, at disse to Ting burde skilles ud fra hinanden. Det at blande dem sammen, som sket er i dette Lovforslag, kan kun fremkalde og har fremkaldt Forvirring — det ville ærede Medlemmer, der læse Lovforslaget omhyggeligt igennem, snart blive paa det rene med. Vil man skille de to Ting fra hinanden — og det mener jeg altsaa, man bør —, saa mener jeg ikke, det burde ske paa den Maade, at man blot delte Lovforslaget i to Kapitler og lod det ene handle om det ene og det andet om det andet af disse Forhold, thi jeg mener i Virkeligheden, at Spørgsmaalet om private Lodsejeres og færdselsberettigedes indbyrdes Forhold i alt Fald er nogenlunde tilstrækkelig ordnet ved den bestaaende Lov af 14. April 1865, som jo ikke er foreslaaet ophævet ved det foreliggende Lovforslag; den nævnte Lov skulde altsaa fremdeles være gældende, og ved Siden deraf kom saa de dertil sigtende Bestemmelser i dette Lovforslag. Ved nærmere Eftertanke vil den ærede Forslagsstiller dog sikkert give mig Ret i, at dette er uheldigt. Finder man, at Loven af 14. April 1865 trænger til Ændring paa et eller andet Punkt, saa bør man sikkert nøjes med at samle disse Ændringer i et Forslag om Tillæg til denne Lov og burde ikke blande dem sammen med det andet, helt ny Spørgsmaal, om der bør gives Sogneraadene en Ret til at gribe ind paa egen Haand overfor disse private Fællesveje. Jeg vil ikke bestride, at der maaske kan være Grund til at overveje, om Loven af 14. April 1865 paa et eller flere Punkter trænger til Eftersyn. Den ærede Forslagsstiller har rørt ved nogle af disse Spørgsmaal. Men de burde da efter min Mening ikke blandes sammen med det andet, her er Tale om.

Om det overhovedet er vigtigt nok til at gøres til Genstand for Lovgivning, er et Spørgsmaal, jeg ikke skal komme videre ind paa. Det er i alt Fald smaat i Forhold til det store ny Spørgsmaal, der er rejst ved det foreliggende Lovforslag, nemlig at give Sogneraadet, Kommunalbestyrelsen, det offentlige en Ret overfor de private Fællesveje i Landkommunerne. Jeg er ikke sikker paa, at der overhovedet er Trang til at komme ind paa noget saadant. Man maa jo huske paa, at der her